

XIX. Γεωπολιτική ανάλυσις τῶν Ρωσο-Ἀμερικανικῶν ἐνεργειακῶν ἀνταγωνισμῶν στὸ Ὑποσύστημα τῶν Βαλκανίων ἐντὸς τοῦ Μείζονος Μεσογειακοῦ Συστήματος

[*Foreign Affairs, Hellenic Edition*, τ. 48, Οκτώβριος-Νοέμβριος 2017]

Περίληψις-Εἰσαγωγή

Στὸ Γεωπολιτικὸ Σύμπλοκο τῆς Μεσογείου παρατηρεῖται τοὺς τελευταίους μῆνες μιὰ ἔντονη, ὅσο καὶ ἐπικίνδυνη, κινητικότητα στὸ τμήμα τῶν Δυτικῶν Βαλκανίων ἐντὸς τοῦ γεωπολιτικοῦ Ὑποσυστήματος τῶν Βαλκανίων. Ἡ χώρα μας ἔχει τὸ θλιβερὸν προνόμιον νὰ ἀποτελεῖ τὴν τομὴν τῶν δύο ἀσταθῶν Ὑποσυστημάτων τοῦ Μεσογειακοῦ Γεωπολιτικοῦ Συμπλόκου:

- α) τοῦ Ὑποσυστήματος τῶν Βαλκανίων καὶ
- β) τοῦ Ὑποσυστήματος Τουρκίας-Ἑγγύς Ἀνατολῆς.

Θὰ ἀποδείξομε ἀφ' ἐνὸς ὅτι τὰ δύο αὐτὰ Ὑποσυστήματα εὐρίσκονται σὲ ἔντονη ὅσο καὶ ἀσταθῆ συλλειτουργία στὴν παρούσα συγκυρία, καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἀναδειχθεῖ ὁ κύριος γεωπολιτικὸς παράγων, γενεσιουργὸς τῆς ἀσταθείας αὐτῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ Ἐνεργειακὴ Ἀσφάλεια. Ἐπίσης θὰ καταδειχθοῦν οἱ βασικοὶ πόλοι διεθνοῦς ἰσχύος, ἡ Μόσχα καὶ ἡ Οὐάσιγκτων, ὁ νεοψυχροπολεμικοῦ τύπου ἀνταγωνισμὸς τῶν ὁποίων θέτει σὲ ἀποσταθεροποιητικὴ δυναμικὴ τὸ Γεωπολιτικὸ σύμπλοκο τῆς Μεσογείου μὲ κύρια ἐστία τὰ Δυτικὰ Βαλκάνια. Ὁ ὅρος "νεοψυχροπολεμικοῦ τύπου" χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ τονισθεῖ τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχει σημαντικὴ ἰδεολογικὴ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν πόλων (καὶ φυσικὰ —ἀλλὰ περισσότερον συγκεκαλυμμένος— μεταξὺ Οὐάσιγκτων καὶ Πεκίνου), ὅπως κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου. Ἡ ἰδεολογικὴ διαφορὰ στὴν περίπτωση αὐτὴν ἐγκτεῖται στὴν δυτικὴ κοσμοπολιτικὴ καὶ ἀκραίως νεοφιλελεύθερη δυτικὴ προσέγγιση καὶ τὴν ἔθνο-ταύτοτικὴ συντηρητικὴ προσέγγιση τῆς Ἀνατολῆς, μὲ προεξάρχοντα πόλο τὴν Μόσχα.

Τὸ θεωρητικὸ ὑπόβαθρο τῆς παρούσης ἀναλύσεως εἶναι αὐτὸ τῆς κλασικῆς ἀγγλοσαξωνικῆς γεωπολιτικῆς σχολῆς μὲ ὑπόδειγμα αὐτὸ τοῦ N. J. Spykman ὅπως ἐξελίχθηκε ἀπὸ τὶς προσεγγίσεις τοῦ Z. Brzezinsky καὶ ἡ μεθοδολογικὴ προσέγγισις αὐτὴ τῆς Συγχρόνου Συστημικῆς Γεωπολιτικῆς Ἀναλύσεως.

1. Ανατολική Ευρώπη και Βαλκάνια: άσταθείς ισορροπίες και ανακατανομές ισχύος

1.1. Το Βαλκανικό Ύποσύστημα από πλευράς δράσεων της Ουάσιγκτων εἰς τὸ ἐσωτερικόν του

1) Το πρώτο πρόσφατο πλήγμα κατά προβολής ισχύος της Ρωσσίας ἀπετέλεσε ἡ ἀπώλεια ἐπιρροῆς της ἐπὶ τοῦ σλαυο-ὀρθόδοξου Μαυροβουνίου, τὸ ὁποῖον ἐνετάχθη στὸ NATO προσφάτως (2017).

2) Τὸ δεύτερον ἐν συνεχείᾳ πλήγμα ἐναντίον τῆς Μόσχας, ἦτο ἡ κυβερνητικὴ ἀλλαγὴ στὴν FYROM ἡ ὁποία ἀπομακρύνει τὰ Σκόπια ἀπὸ τὴν προηγούμενη φιλορωσσικὴ τους στάση ποὺ εἶχε υἱοθετήσῃ ἡ Κυβέρνησις Γκρούεφσκι.

3) Τὸ τρίτον εἶναι οἱ προσφάτως ψηφισθεῖσες (executive orders) ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Γερουσίαν, κυρώσεις κατὰ τῆς Ρωσσικῆς Ὁμοσπονδίας, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ Προέδρου Τράμπ (Τὸ νομοσχέδιον ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας μὲ 98 ψήφους ὑπὲρ καὶ 2 ἀφου εἶχε προηγουμένως ψηφισθῆ ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων μὲ 419 ὑπὲρ ἔναντι 3 κατά, τυχὸν τῆς ὑποστηρίξεως συμπολιτεύσεως καὶ ἀντιπολιτευσεως. Ὑπεγράφησαν, παρὰ τὰς ἀντιρροήσεις του, ἀπὸ τὸν Πρόεδρο Τράμπ).¹

Γενικώτερον, παρατηροῦμε ὅτι ἡ ΝΑΤΟϊκὴ ἐξάπλωσις στὰ Βαλκάνια καὶ στὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην περιέλαβε, σὲ μιὰ διάρκειαν ὀκτὼ ἐτῶν περίπου, (Μάρτιο τοῦ 1999-Ἰούνιο τοῦ 2017), δεκατρία νέα κράτη-μέλη στοὺς κόλπους τοῦ Ὁργανισμοῦ², ἀποκλείοντας τεράστια τμήματα ζωτικῶν ἐνδιαφέροντος γιὰ τὴν οἰκονομία τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Μόσχας.

Ἡ ὁλονένα καὶ συνεκτικώτερα ἀλλὰ καὶ συμπαγεστέρα περικύκλῃσις τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τὸ NATO καὶ τοὺς συμμάχους του στὴν περιοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Νοτιο-ἀνατολικῆς Εὐρώπης ὑλοποιεῖ σχολαστικῶς τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀνασχετικοῦ Δακτυλίου τοῦ Spykman καὶ τὴν γεωστρατηγικὴν πρότασιν τοῦ George Kennan, σθεναροῦ ὑποστηρικτοῦ τοῦ ἀμερικανοῦ Γεωπολιτικοῦ ὅπως καὶ μεταγενέστερον τοῦ συνεχιστοῦ του Z. Brzezinsky. Ἄλλωστε, ἡ πρόθεσις αὐτὴ καθίσταται σαφεστάτη εἰς τὸ κείμενον τῶν προσφάτων ἀμερικανικῶν κυρώσεων ἐναντίον τῆς Ρωσσικῆς Ὁμοσπονδίας, ἄρθρο 254, μὲ τίτλο: "SEC. 254. Coordinating aid and assistance across Europe and Eurasia" τὸ κείμενον ἀναφέρει ρητῶς περὶ βοήθειας ὕψους \$250,000,000 γιὰ τὰ οἰκονομικὰ ἔτη 2018 καὶ 2019 ἀπὸ τὸ ἰδρυθὲν Ταμεῖο (!) μὲ στόχον τὴν Ἀντιμετώπισιν τῆς Ρωσσικῆς Ἐπιρροῆς (Countering Russian Influence Fund)³ καὶ γιὰ τὰ κράτη τὰ ὁποῖα

1. "It's official: Congress has handcuffed Donald Trump on Russia" [<https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/7/28/16055630/congress-trump-russia-sanctions-veto>].

2. Σ.Συντ.: Τὴν 12η Μαρτίου 1999: Τσεχία, Οὐγγαρία, Πολωνία, τὴν 29ην Μαρτίου 2004: Βουλγαρία, Ἑσθονία, Λεττονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, τὴν 1η Ἀπριλίου 2009: Ἀλβανία, Κροατία καὶ τὴν 5η Ἰουνίου 2017: τὸ Μαυροβούνιο.

3. "Russia Sanctions Review Act of 2017" (Tuesday 3 January, 115th Congress of USA)

A) είναι μέλη του NATO και:

(i) είναι εὐάλωτα στις επιρροές από την Ρωσική Όμοσπονδία (Σ.Συν.: Ρητορική ἐρώτησις: ποιά κράτη ἔννοεῖ ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου;)

(ii) κράτη τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ ἀντιμετωπήσουν ἀποτελεσματικῶς τὶς ἐπιθέσεις τῆς Ρωσικῆς Όμοσπονδίας χωρὶς τὴν ὑποστήριξη τῶν ΗΠΑ, καὶ

B) Κράτη τὰ ὁποῖα συμμετέχουν στὴν διαδικασία διευρύνσεως τοῦ NATO ἢ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως συμπεριλαμβανομένων τῆς Ἀλβανίας, τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης (Σ.Συν.: !), τῆς Γεωργίας, τῆς Μακεδονίας (sic! ἔννοεῖ τὴν FYROM), τῆς Μολδαβίας (Σ.Συν.: !), τοῦ Κοσόβου (Σ.Συν.: !), τῆς Σερβίας (Σ.Συν.: !) καὶ τῆς Οὐκρανίας (Σ.Συν.:!).

Ἡ Ρωσσία εὐλόγως προσπαθεῖ νὰ ἀπαντήσῃ σὲ αὐτὰ τὰ NATOϊκὰ πλήγματα καταφεύγουσα στὴν χρῆση τῶν δικῶν τῆς συγκριτικῶν πλεονεκτημάτων στὴν περιοχῇ. Καὶ τὸ βασικότερον συγκριτικόν τῆς πλεονέκτημα εἶναι ἡ ἐνέργεια καὶ κυρίως τὸ τμήμα πὸν ἀφορᾷ τὸ φυσικὸ ἀέριο τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει τὸ ἔν τέταρτον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνεργειακῆς καταναλώσεως. Ἐπ' αὐτοῦ νὰ ληφθεῖ ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ 2016 ἡ Gazprom ἐπρομήθευσε τὸ ἔν τρίτον αὐτῆς τῆς ποσότητος στὴν ΕΕ.

Μὲ δεδομένην ὅμως ἀφ' ἑνὸς τὴν ὑποχρεωτικὴ μείωση παραγωγῆς ἡλε-

---

SEC. 254. Coordinating aid and assistance across Europe and Eurasia. (a) Authorization of appropriations.-There are authorized to be appropriated for the Countering Russian Influence Fund *\$250,000,000 for fiscal years 2018 and 2019. (b) Use of funds.-Amounts in the Countering Russian Influence Fund shall be used to effectively implement, prioritized in the following order and subject to the availability of funds, the following goals: (1) To assist in protecting critical infrastructure and electoral mechanisms from cyberattacks in the following countries: (A) Countries that are members of the North Atlantic Treaty Organization or the European Union that the Secretary of State determines- (i) are vulnerable to influence by the Russian Federation; and (ii) lack the economic capability to effectively respond to aggression by the Russian Federation without the support of the United States. (B) Countries that are participating in the enlargement process of the North Atlantic Treaty Organization or the European Union, including Albania, Bosnia and Herzegovina, Georgia, Macedonia, Moldova, Kosovo, Serbia, and Ukraine. (2) To combat corruption, improve the rule of law, and otherwise strengthen independent judiciaries and prosecutors general offices in the countries described in paragraph (1). (3) To respond to the humanitarian crises and instability caused or aggravated by the invasions and occupations of Georgia and Ukraine by the Russian Federation. (4) To improve participatory legislative processes and legal education, political transparency and competition, and compliance with international obligations in the countries described in paragraph (1). (5) To build the capacity of civil society, media, and other nongovernmental organizations countering the influence and propaganda of the Russian Federation to combat corruption, prioritize access to truthful information, and operate freely in all regions in the countries described in paragraph(1).[https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-bill/3364/text#toc-H954BE429129341AB9D32B-2D4775AA845], [ἀνάκτησις: 8-08-2017]

κτρικής ενέργειας από γαιάνθρακα, λόγω των ρητρών της ΕΕ, και την Νατοϊκή πολιτική για την "ένεργειακή ασφάλεια στην Ευρώπη", τα Βαλκάνια ευρίσκονται ενώπιον σοβαρού ένεργειακού διλήμματος, τὸ ὁποῖον ὅμως φαίνεται πὼς ὠθεῖται σὲ ἀναγκαστική λύση —ἀπὸ γεωστρατηγικῆς ἀπόψεως— κατὰ τὴν βούληση τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τοῦ Βορειο-ἀτλαντικοῦ Συμφώνου.

Ἡ Κροατία εἶναι μέλος τῆς ΕΕ καὶ ὀφείλει νὰ εὐθυγραμμισθεῖ ἐνῶ καὶ οἱ λοιπὲς χώρες τῶν Δυτικῶν Βαλκανίων ἐπιθυμοῦσες νὰ ἐνταχθοῦν στὴν ΕΕ ὀφείλουν νὰ προσανατολιζοῦν τὶς προσπάθειές τους —καὶ ἤδη τὸ πράττουν— πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν.

Εἶναι ἐπίσης εὐκρινὲς πὼς τὸ ΝΑΤΟ θεωρεῖ ὅτι ἡ δυνατὸτης μελλοντικῆς ένεργειακῆς ἐπιρροῆς ποὺ δύναται νὰ ἀσκήσει ἡ Ρωσσία στὴν Σερβία, τὴν Βοσνία⁴, τὴν FYROM καὶ τὴν Βουλγαρία μετατρέπεται εὐκόλως σὲ πολιτικὴ ἐπιρροὴ καὶ αὐτὸ ἐνοχλεῖ τὰ μάλα, μὲ δεδομένον τὸ νεο-ψυχροπολεμικὸ κλίμα τὸ ὁποῖον τὸ Ἀμερικανικὸ Κογκρέσσο ἐπιμένει νὰ διατηρεῖ ἔναντι τῆς Ρωσσικῆς Ὀμοσπονδίας.

Οἱ γεωστρατηγικοῦ τύπου ἀπαντήσεις τοῦ ΝΑΤΟ γιὰ τὴν ἀναχαίτιση τῶν δυνητικῶν ἢ ὑπαρχουσῶν ἐπιρροῶν αὐτῶν τῆς Μόσχας στὰ Δυτικὰ Βαλκάνια εἶναι δύο τύπων:

Α) Ἐνεργειακῆς Ἀσφαλείας, μὲ τοὺς ἀγωγούς:

i) Transadriatic Pipe Line (Τουρκία-Ἑλλάδα-Ἀλβανία-Ἰταλία) ὁ ὁποῖος σχεδιάζεται νὰ ὀλοκληρωθεῖ μέχρι τοῦ 2020⁵

ii) Ὁ ἀγωγὸς Ἰονίου-Ἀδριατικῆς ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι προέκταση τοῦ TAP διακλαδιζόμενος σὲ Terminal ὑδροποιήσεως ἐπὶ τῆς Νήσου Κρκ τῆς Κροατίας καὶ θὰ ἐφοδιάζει τὴν Βοσνία-Ἑρζεγοβίνη, τὸ Μαυροβούνιον, τὴν FYROM, τὴν Ἀλβανία καὶ τὴν Κροατία. Ἡ κατασκευὴ τοῦ terminal θὰ συγχρηματοδοτηθεῖ κατὰ 50% ἀπὸ τὴν ΕΕ καὶ θὰ κοστίσει περὶ τὰ 630 ἑκατομ. εὐρὼ ἔχοντας ἰκανότητα ἀποδόσεως ἀερίου τῆς τάξεως τῶν 4.0-6.0 δις m³. Ἡ κροατικὴ κυβέρνησις ἀναζητεῖ ἐπίσης καὶ στρατηγικοὺς ἐπενδυτάς, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι καὶ συνιδιοκτῆτες τοῦ ἔργου. Εἶναι ἐνδιαφέρον ἐπίσης νὰ ὑπογραμμισθεῖ ὅτι τὸν Μάιον τοῦ 2017 ἡ Ἀλβανία, Βοσνία, Βουλγαρία, Κροατία, Κόσσοβον, FYROM καὶ Μαυροβούνιο τῆ ὑποστηρίξει τῆς USAID, ὑπέγραψαν συμφωνία γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου ὥστε νὰ μειωθεῖ ἡ ένεργειακὴ των ἐξάρτησις ἀπὸ τὴν Ρωσσία. Ἡ Σερβία καὶ ἡ Ρουμανία δὲν συμμετεῖχαν εἰς τὸ σύμφωνον αὐτό.

iii) Ὁ συνολικὸς δυτικὸς ένεργειακὸς σχεδιασμὸς συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀγωγοῦ East Med. Ὁ ἀγωγὸς ένεκρίθη τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2017, μὲ Κοινὴ Δήλωση τῶν Ὑπουργῶν Ἐνεργείας τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κύπρου καὶ τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν διάρκειαν Ὑπουργικῆς συναντήσεως κο-

4. Σ.Συντ.: Πολιτικὴ ἐπιρροὴ δύναται νὰ ἀσκήσει οὕτως ἢ ἄλλως ἡ Ρωσσία ἐπὶ τῆς Βοσνίας μὲ καταλλήλους χειρισμοὺς —μέσω Σερβίας— στὴν Republika Srpska).

5. Το χαρτοφυλάκιον μεταχῶν τοῦ TAP ἔχει τὴν ἐξῆς σύνθεσις: BP (20%), SOCAR/Ἀζερμπαϊτζάν (20%), Snam S.p.A./Ἰταλία (20%), Fluxys/Βέλγιο (19%), Enagas/Ἰσπανία (16%) and Axpo/Ἑλβετία (5%).

ρουφής των στο Tel Aviv, τη παρουσία του Ευρωπαίου επιτρόπου Miguel Arias Canete. Ο άγωγος εντάσσεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Connecting Europe Facility (CEF) και συμφώνως προς τις εκπονηθείσες μελέτες και την τεχνική συνδρομή των εταιρειών Intecsea and C&M όπως και της IHS-Cera απέδειχθεί ως: α) τεχνικώς απολύτως εφικτός (*technically feasible*) β) οικονομικώς απολύτως βιώσιμος (*economically viable*) και χαμηλοτέρου κόστους από αναλόγου δυναμικότητας σχεδιασμούς και γ) συμπληρωματικός προς άλλες εξαγωγικές δυνατότητες και επιλογές (*complementary to other export options*). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι βάσει των ήδη βεβαιωθέντων αποθεμάτων στην περιοχή της Λεκάνης της Λεβαντίνης και της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο άγωγος θα μπορεί να υποστηρίξει την παροχή στις διεθνείς αγορές της τάξεως των 30 διςm³/έτος. Και τούτο χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν τα προς επιβεβαίωσιν υπόλοιπα κοιτάσματα της περιοχής, μαζί με τα σχετικά Αιγυπτιακά κοιτάσματα του άλ-Zòρ τα όποια θα μεταφερθούν με πολλούς εναλλακτικούς τρόπους στις διεθνείς αγορές όπως υπό μορφήν LNG ή μέσω του East Med.

Η στρατηγική σημασία του άγωγού αυτού για την Αθήνα και την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και για το Ισραήλ και την Αίγυπτο του Προέδρου άλ-Σίση (και όχι του Μόρση και των Άδελφών Μουσουλμάνων) όπως και οι επιρροές των πετρελαϊκών επιχειρήσεων οι όποιες ήδη επένδυσαν και θα συνεχίσουν να επενδύουν στην περιοχή της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, διεφάνησαν περιτράνω κατά την πρόσφατον σειράν τουρκικών προκλήσεων στην περιοχή. Ο όμιλων τις είχε από πολλού χρόνου υποστηρίζει και αισθάνεται δικαιωθείς από τις εξελίξεις.

Β) Μέσω αναλόγων μεθόδων με πρώτο έρεισμα στην Σερβία για την όποیان, ούδεις στη Μόσχα φαίνεται να σκέπτεται μίαν επανάληψη του 1999. Μια ανάλογη εξέλιξις άσφαλώς θα όδηγήσει σε Βαλκανική έκρηξη και ίσως και μακρύτερον...

2. Οί Πόλοι διεθνούς Ίσχύος και ή δρᾶσις τους στα Ύποσυστήματα: *ανάλυσις συμπεριφορᾶς και όρθογικότητος*

2.1. Περιγραφή της συμπεριφορᾶς της Μόσχας και Άξιολόγησις της όρθολογικότητός της.

Η Ρωσική Όμοσπονδία έχει μόνον μία —είρηνική τονίζω— εναλλακτική για να άπαντήσει στον ίσχυρό αυτόν αποκλεισμό που ύφίσταται από την Ούάσιγκτων: τον άγωγό Turkish Stream, την δημιουργία του όποιού συνυπέγραψε με την Άγκυρα τον Όκτώβριο του 2016. Η ανακοίνωσιν νέων κυρώσεων με στόχο τὸ *Nord Stream II* ώδήγησε την Ρωσία να επιταχύνει την κατασκευήν του άγωγού της στην Μαύρη Θάλασσα, Turkish Stream, ό όποιος εύρίσκεται εν εξέλιξει επί του παρόντος και υπό συγκεκριμένο σχεδιασμό. Ο άνάδοχος έργου της Gazprom, ή έλβετική Swiss Allseas, έχει κατασκευάσει περίπου 15 μίλια του άγωγού κάτω από την Μαύρη Θά-

λασσα, από τον Μάιο. Ο πρώτος από τους δύο παράλληλους άγωγους θα λειτουργήσει τον Μάρτιο του 2018, ο δεύτερος πρόκειται να λειτουργήσει το 2019. Η ετησία χωρητικότητα κάθε σκέλους εκτιμάται ότι θα φθάσει τα 15,75 δισ. m³ φυσικού αερίου ή συνολικώς σχεδόν 32 δισ. m³ (και για τα δυο σκέλη δηλαδή)⁶.

Ο άγωγος αυτός γίνεται άποδεκτός από την Σερβία για λόγους ύποστηριξεως προς την σύμμαχό του Ρωσσία, αλλά μάλλον δεν είναι δυνατὸν νὰ φθάσει εύκολα μέχρις εκεί. Καί αυτό οφείλεται σε μία σειρά γεωστρατηγικής φύσεως ζητήματα ὅπως:

i) Οί σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ οί ὁποῖες ποτὲ δεν ὑπῆρξαν χειρότερες. Οί ἀπομάκρυνσις τῶν Γερμανῶν στρατιωτικῶν ἀπὸ τὸ Ἰντσιρλίη καί τὸ Ἰκόνιον μαρτυρεῖ τοῦ λόγου τὸ ἀληθές.

ii) Οί σχέσεις Τουρκίας-ΗΠΑ, οί ὁποῖες εἶναι ἐπίσης ἄκρως τεταμένες εἰς σημεῖον ὥστε οί ΗΠΑ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸ Ἰντσιρλίη βαθμιαίως καί ἀναζητοῦν νέες ἰσοδύναμες διευκολύνσεις εἰς μίαν διηυρμένη βάση στήν Σούδα.

iii) Οί τουρκικὲς "προτιμησιακὲς ἀποκλίσεις" πρὸς τὴν ρωσική ὀπλική βιομηχανία (ἀγορὰ S-400) οί ὁποῖες ἐὰν ὑλοποιηθοῦν ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους ὅπως δηλοῦται ἀπὸ τὶς τουρκικὲς ἀρχές, θὰ θέσουν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν σχέση τῆς Τουρκίας πρὸς τὸ ΝΑΤΟ καί βεβαίως καί πρὸς τὸ πολιτικόν του παρακολούθημα, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἔνωση.

iv) Ὁ ρόλος ποὺ ἡ Τουρκία διαδραματίζει τῇ ὑποστήριξει τῶν Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων ὅπου καί ἔχουν ἐνταχθεῖ τὰ στοιχεῖα τοῦ πρώην Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ τοῦ Κοσσόβου (UÇK) τὰ ὁποῖα, μετὰ τὴν σειρά τους, ἔχουν σημεῖώσει σημαντικὴ δραστηριότητα στὶς τάξεις τῶν Τζιχαντιστικῶν Ὄργανώσεων στήν Συρία καί πολλοὶ ἐξ αὐτῶν στὸ Ντάες.

Ἐδῶ ἡ Μόσχα εὐρίσκειται ἐνώπιον ἐνὸς διττῶς ἀνορθολογικοῦ, γιὰ τὴν βαλκανική πολιτική της, σχήματος:

iv.1.) τὸ ὄραμα τῆς Μεγάλης Ἀλβανίας καί ἡ Ἔνταξις τοῦ Κοσσόβου καί τῆς σερβικῆς κοιλάδος τοῦ Πρέσσεβο σὲ αὐτήν, εἶναι ἀπολύτως ἀντίθετος πρὸς τὰ συμφέροντά της καί ἀντιστρατεύεται τὸν πυρῆνα τῆς ἀμυντικῆς τῆς στρατηγικῆς ἐναντι τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ΝΑΤΟϊκῆς ἐπιρροῆς στὰ Δυτικὰ Βαλκάνια ἀλλὰ καί στοὺς πιθανοὺς διαδρόμους προωθήσεως τῶν ἐνεργειακῶν τῆς ἀγωγῶν μέσῳ αὐτῶν, πρὸς Οὐγγαρίαν, δηλ. πρὸς τὴν Ε.Ε. Καί αὐτὸ διότι ἐὰν ἡ Μεγάλη Ἀλβανία δημιουργηθεῖ, καί μάλιστα τῇ ἰσχύσει τῆς Ἀγκύρας, αὐτὴ θὰ ἐνταχθεῖ στὸ ΝΑΤΟ τὴν ἴδια ἡμέρα καί εἰς τὴν ΕΕ ὀλίγον ἀργότερα!

iv.2.) Πὼς θὰ ἀντιμετωπίσει ἡ Μόσχα μιὰ πιθανὴ ἐπικράτηση ἢ ἔστω ἰσχυρὰν ἐπιρροὴ τῶν ἐνόπλων σαλαφιστικῶν στοιχείων ante portas; Καί ἐπὶ πόσον δύναται νὰ συμφωνεῖ μετὰ αὐτὴν τὴν ἐργαλειοποίησι τοῦ ἱεροπολεμικοῦ Ἰσλάμ ἀπὸ τὴν "σύμμαχο" Τουρκία;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι ἡ Μόσχα οφείλει νὰ λάβει σοβαρὰ ἀνταλλάγματα καί διασφαλίσεις γιὰ τὴν ἀνατροπὴ αὐτοῦ τοῦ ἀνορθολογικοῦ πλέγματος σχέσεων

6. Bl. F. William Engdahl, "Turkey, Russia and Interesting New Balkan Geopolitics", 14/08/2017, <http://www.defenddemocracy.press/turkey-russia-and-interesting-new-balkan-geopolitics/>

μὲ τὴν ὄψιμη σύμμαχό της, Τουρκία. Ἰδιαιτέρως εἰς τὸ πλέον ζῶντικὸ θέμα τῆς τουρκικῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἰσλαμοφασιστικῶν ὁμάδων στὴν Συρία.

α) Ἐκεῖ δηλαδὴ ὅπου —κατ' ἀρχὰς διακυβεύονται— τὰ πλέον στρατηγικὰ συμφέροντα τῆς Μόσχας στὴν Ν/Α Μεσόγειο: i) στὴν ἐπαναπόκτηση μέρους τῆς παλαιᾶς ἐπιρροῆς της στὸν ἀραβομουσουλμανικὸ κόσμον, ii) στὰ φυσικὰ ἀέρια τῆς Συρίας iii) στὸ ἐναλλακτικὸ καὶ ἄκρως στρατηγικὸ σιτητικὸ δρομολόγιο τοῦ ἱρανικοῦ φυσικοῦ αἰρίου πρὸς τὴν Μεσόγειο (Τεχεράνη-Δαμασκός-Λίβανος) καὶ iv) στὴν προβολὴ ἰσχύος της στὸ μαλακὸ ὑπογάστριον τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Δύσεως στὴν Μέση Ἀνατολή: τὸ Σουέζ μὲσω τῆς Αἰγύπτου τοῦ ἁλ-Σίση καὶ τοῦ Ἀραβοπερσικοῦ Κόλπου.

b) Πρόκειται ἐπίσης γιὰ ἓναν πόλεμον, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ ρωσικοῦ γοήτρου ὑπερδυνάμεως, συνεπῶς ὑψηλοῦ διπλωματικοῦ κεφαλαίου σὲ ἓνα ἀνασχηματιζόμενον διεθνὲς περιβάλλον, ὃ ὁποῖος ὅμως ἀποτελεῖ μίαν χαίνουσα πληγὴ γιὰ τὴν —ἐν ἀπομονώσει εὐρισκομένη— ρωσικὴ οἰκονομία.

c) Ἡ Μόσχα συνεπῶς, ἔλαβε πολὺ σοβαρὰ ὑπ' ὄψει τὴν ἀμερικανικὴ ὑποστήριξη στὴν ὑπόθεσι τῆς κουρδικῆς κρατογενέσεως στὴν Βόρειο Συρία. Ἦτο λοιπὸν ἕως καὶ ἀναμενόμενον, ἀμέσως μετὰ τὴν πρόσφατον συνάντησιν τοῦ Αὐγούστου εἰς τὴν Ράκκα "*ὑψηλόβαθμων ἀξιωματούχων τοῦ Πενταγώνου καὶ τοῦ Στাইτ Ντιπάρτεμεντ μὲ Κούρδους τοῦ PYD/YPG στὴν Ράκκα [...] ὅπου οἱ ΗΠΑ ὑπεσχέθησαν τὴν δημιουργία κουρδικοῦ κράτους στὴ βόρειο Συρία ἐντὸς ἑξὶ μηνῶν καθ' ὅλα τὰ διεθνή νομίμως ἀναγνωρισμένο*"⁷, νὰ ἐνθαρρύνει τὴν Ἀγκυρὰ νὰ ἀνακοινώσῃ "*ἄφ' ἐνὸς μὲν τὸν τερματισμὸ τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐχθρικών πρὸς τὴν Συρία ἀνταρτικῶν ἰσλαμικῶν σχηματισμῶν καὶ κατὰ δευτέρου τὴν ἑναρξὴ συνομιλιῶν μὲ τὴν Δαμασκὸν γιὰ τὴν ἀποκατάστασι τῆς ἀκεραιότητος τοῦ συριακοῦ κράτους*".⁸

Ἡ ἰδίᾳ ὅμως ἐξέλιξις ἀποτελεῖ ἐπίσης ἄκρως δυσεπίλητον γεωστρατηγικὸν πρόβλημα καὶ γιὰ τὴν Ἀγκυρὰ, ἥ ὅποια ἀντιτίθεται σφόδρα, μὲ τὴν ἀλλαγὴ αὐτὴν τῆς στρατηγικῆς της, εἰς τὸ ΝΑΤΟ καὶ τὸν Λευκὸν Οἶκον, δρῶσα καὶ αὐτὴ ἀπολύτως ἀνορθολογικῶς, καὶ ἐπίσης διττῶς, ἐναντίον τῶν συμφερόντων της:

iv.3.) ἀνατρέπει τὴν πολιτικὴν της στὴν Βαλκανικὴ ὑπὲρ τῆς Ρωσσίας καὶ ὄχι μόνον εἰς βάρος τῶν ἰδικῶν της -στενὰ νομῶν- συμφερόντων ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῆς ΝΑΤΟϊκῆς πολιτικῆς της τὴν Οὐάσιγκτων στὰ Δυτικὰ Βαλκάνια!

iv.4.) στρέφει ἐκτὸς τῆς σφαίρας ἐπιρροῆς της τὰ ἐρεῖσματα ἐκεῖνα ποῦ τῆς ἐπιτρέπουν νὰ προβάλλῃ ἰσχύ μὲχρι τὴν Ἀδριατικὴν, π.χ. μὲ ναυτικὰς δυνάμεις στὸ Πασαλιμάνι τοῦ Αὐλῶνος, στὴν Ἀλβανία. Ποιὸς τῆς ἐγκυᾶται ὅτι θὰ συνεχίσει νὰ ἔχει τὴν ΝΑΤΟϊκὴ ἀνοχὴ καὶ στήριξι στὶς προβολὰς ἰσχύος της στὴν Ἀδριατικὴ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς παρουσίας ἀντι-δυτικῆς καὶ βεβαίως, ἀντι-ΝΑΤΟϊκῆς της συμπεριφορᾶς;

v) παραδεχόμενοι ὅμως μίαν ἀνάλογον ἐξέλιξιν, παραδεχόμεθα τὴν ἀκύρω-

7. http://www.pronews.gr/amyna-asfaleia/diethnis-asfaleia/622549_i-toyrkia-stamata-tin-ypostirixi-tis-stoys-islamistes [ἀνάκτησις: 14-08-2017]

8. *ibid.* [ἀνάκτησις: 14-08-2017]

σιν του άγωγού ΤΑΡ, ό όποιος έπρωωρίζετο για την διασφάλισιν τής εύρωπαϊκής ένεργειακής άσφαλείας μακράν τής έπιλογής μεταφοράς ρωσικών ποσοστήτων Φ/Α προς την Ε.Ε. Συνεπώς, έχομεν πλήρη άνατροπή των άμερικανοτοϊκών σχεδίων άσφαλοϋς ένεργειακής τροφοδοσίας τής ΕΕ!

νι) μία άνάλογος εξέλιξις, άχρηστεύει και τα άζερικά ένεργειακά κοιτάσματα, τα όποια θα πρέπει πλέον να εξέύρουν άλλην δίοδον για την τροφοδοσίαν τής ΕΕ. Καί αυτή είναι μία, και έρχεται από το καραμανλικόν πρόσφατον παρελθόν τής χώρας: ό Άγωγός Μπουργκάς-Άλεξανδρούπολις, ό όποιος πλέον με τή ένθαρρύνσει των ΗΠΑ εις την Άθήνα και την Σόφια, όπως και την άνάλογον σύνθεσιν εις το έταιρικόν κεφάλαιον του consortium και με μόνη διαδρομή τα έλληνοβουλγαρικά έδάφη, θα άποτελέσει έξαιρετική λύση για τα δυτικά συμφέροντα.

d) Κατόπιν όλων των άνωτέρω, πόσον πιθανή φαίνεται ή μακροημέρευσις του ίσλαμοφασιστικού καθεστώτος τής Άγκύρας;

2.2. Περιγραφή τής συμπεριφοράς τής Ουάσιγκτων και άξιολόγησις τής όρθολογικότητός της.

Η Ουάσιγκτων δέν έπαυσε να άσκει πολιτική προβολής ισχύος έντòς του Rimland, προσδιοριζομένη από τις άπαιτήσεις των ύποδειγμάτων Sprykan-Brzezinsy και έπίσης, ή άμερικανική Διοίκησις δέν έχει άκόμη άποδεχθεί και δέν ύποστηρίζει τις άπόψεις του Προέδρου Τράμπ περι προσεγγίσεως Μόσχας και Ουάσιγκτων.

a) Η Ουάσιγκτων χαρακτηριζομένη από έναν πρωτογενή έπεκτατικόν όρθολογισμόν, καταλήγει εις άνορθολογισμόν εάν αναλογισθεί κανείς, άφ' ένòς μεν τις κραυγαλέες γερμανικές, άφ' έτέρου τις ύπόγειες —άλλα σημαντικές— γαλλικές αντίδράσεις. Καί αυτό, διότι το "εύρωπαϊκόν δίπολον", Γερμανίας-Γαλλίας, δέχεται σημαντικά πλήγματα σè τεράστια συμφέροντά του.

b) Έπίσης, ύπάρχουν άκόμη μερικά σημαντικά σημεία τα όποια ένισχύουν την άνορθολογική συμπεριφορά τής Ουάσιγκτων (του συστήματος Μποϋς υίου-Όμπάμα-Κλίντον) στην περιοχή. Η πρώτη όμας άφορά την διαχείρισιν του άλβανο-ίσλαμιστικού έθνικισμού:

A. Διαχείρισις ζητημάτων Άλβανο-ίσλαμιστικού έθνικισμού:

i) Πώς θα άντιμετωπίσει ή Ουάσιγκτων μιá πιθανήν έπικράτηση ή έστω ισχυράν έπιρροή των ένόπλων σαλαφιστικών στοιχείων του Ντάες και τής άλ-Κάαντα έντòς μιás Μεγάλης Άλβανίας ή όποια θα άνήκει στο θεσμικόν πλαίσιον του ΝΑΤΟ και τής Ε.Ε;

ii) Πώς θα πείσει τους Εύρωπαίους συμμάχους της για μιάν άναλόγου έπικινδυνότητος γειτνίαση και θεσμικώς εύρωπαϊκή συνεργασία, ή όποια θα αύξήσει κατακορύφως την έπιρροή των ίσλαμιστικών ίεροπολεμικών στοιχείων στο έσωτερικόν θεσμικόν πλαίσιο τής Ε.Ε.;

iii) Καί έπί πόσον θα δύναται να έλέγχει την έργαλειοποίηση του ίεροπολε-

μικού Ίσλαμ από την αντιαμερικανική, αντισημιτική και ισλαμιστική "σύμμαχο" Τουρκία των Άδελφών Μουσουλμάνων, οι όποιοι εφίστανται υπό την κηδεμονία του Κάταρ; Ένδς Κάταρ, το όποιο με την σειρά του απεικονίζεται από τις ΗΠΑ, τις λοιπές χώρες του Κόλπου και το Ίσραήλ "ως προωθητής της διεθνούς τρομοκρατίας";

Η δευτέρα όμως αφορά την διαχείριση του αλβανο-ισλαμιστικού εθνικισμού εν συνδυασμῶ προς το ζήτημα της ονομασίας της FYROM:

B. Διαχείρισις ζητημάτων Άλβανο-ισλαμιστικού εθνικισμού και ονομασίας FYROM:

i) Ονομασία του τύπου "Upper Macedonia" θα επιτρέψει την άμεσο και κεραυνοβόλο αλτρωτική διεκδίκηση από πλευράς Σκοπιών "μακεδονικής εθνικής ταυτότητας" ή όποια θα οδηγήσει σε έλληνο-σκοπιανές αντιπαραθέσεις στο έσωτερικό του NATO.

i.1.) Καί αυτό διότι το "Upper Macedonia" δεν τις αποκλείει κατ' ούδένα τρόπο.

ii.2) Έκει θα δοθούν πάμπολλες δυνατότητες για παρεμβάσεις πάσης φύσεως από πλευράς Άγκυρας. Για τον σκοπό αυτόν, η Άγκυρα θα χρησιμοποιήσει —μεταξύ άλλων εργαλείων— και το δίκτυο των υπό του Κάταρ χρηματοδοτούμενων Άδελφών Μουσουλμάνων, για covert operations (συγκαλυμμένες επιχειρήσεις) αποσταθεροποίησης στο έσωτερικό της Ελλάδος και πρωτίστως εις την Δυτική Θράκη όπου διατηρεί, μέσω του Τουρκικού Προξενείου, ισχυρό δίκτυο ανάλογου ιδεολογικής ταυτότητας.

iii.3.) Μία ανάλογος εξέλιξις θα εντείνει έτι περισσότερο τις ήδη τεταμένες σχέσεις Ελλάδος-Τουρκίας και θα οδηγήσει ακόμη και σε θερμές ρήξεις, οι όποιες θα τύχουν έκμεταλλεύσεως από έξωνατοϊκούς παράγοντες.

iv) Με τὰ μέτωπα της Β. Κορέας, της Συρίας, του Ιράν, της Βενεζουέλας και του Κουρδιστάν ανοικτά θα συνέφερε το NATO μιὰ τέτοιου είδους αναταραχή στην Ν/Α Πτέρυγα της Συμμαχίας;

v) Ονομασία ή όποια δεν θα προσβάλλει φαντασιακές ή πραγματικές εθνικές ταυτότητες ούτε του αλβανικού αλλά ούτε και του σλαβικού στοιχείου και ή όποια θα προσδιορίζει αυτονόμως και άνευ εθνικιστικών συνειρμών την περιοχή της FYROM έμφανίζεται σε πολλούς προβληματιζομένους κύκλους της Δύσεως ως ή καταλληλοτέρα. Μια τέτοια ονομασία μπορεί να είναι ή Κεντροβαλκανική Δημοκρατία (Republique Centrobalkane, Centrobalkan Republic). Η ονομασία αυτή επιτρέπει την διατήρηση των ταυτοτικών πολιτισμικών στοιχείων των συνιστωσών εθνοτήτων και όρίζει γεωγραφικῶς το νέο Κράτος. Έπί πλέον το προηγούμενον ύπάρχει στο διεθνολογικό συνειδητό με την ονομασία της Republique Centrafricaine (fr.), Central African Republic (en.) Άκόμη, επιτρέπει στο NATO να καταγράψει μιάν σημειολογική επιρροή, μνημονεύοντας εις τον κατάλογον των επιρροών του, τὰ Βαλκάνια.

vi) Επίσης, ή ονομασία "Upper Macedonia" θέτει ακόμη ένα ζήτημα, αυτήν την φορά για την Σερβία: διότι ποιός θα όρίσει, τελικῶς, πού όριοθετείται βορείως, ή Upper Macedonia; Μήπως συμπεριλαμβάνει και την κοιλάδα του Πρέσεβο (κατά τους αλβανο-ισλαμιστές εθνικιστές); Διότι εάν το αλβανικό

στοιχείο τὸ ὁποῖον στηρίζει τὴν παροῦσα κυβέρνηση στὰ Σκόπια λάβει τὸ φαντασιακὸ ἔθνοτικὸ "μακεδονικὸ" χαρακτηριστικὸ, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ παρουσία του εἶναι ἔντονη στὴν κοιλάδα τοῦ Πρέσεβο, τί θὰ τὸ ἠμπόδιζε νὰ τὴν διεκδικήσει ἀπὸ τὴν Σερβία μὲ τὰ ἴδια ἐργαλεῖα (Τουρκία, ΟΥΣΚ, τζιχαντιστὲς μαχητὲς); Πῶς θὰ τὸ ἀντιμετώπιζε αὐτὸ ἡ Ρωσσία; Καὶ τί θὰ ἐσήμαινε γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν σταθερότητα στὴν Ν/Α Εὐρώπη;

Συμπερασματικῶς, λαμβανομένων τῶν ἀνωτέρω ὑπ' ὄψιν, εἶναι εὐλόγον ἡ Ἑλληνικὴ πρότασις γιὰ τὴν ὀνομασία νὰ εἶναι ἡ ἀνωτέρω. Πιθανὲς ἄλλες συνιστοῦν σοβαροὺς ἄμεσους καὶ μελλοντικοὺς θερμοὺς καὶ ἀποσταθεροποιητικοὺς κινδύνους γιὰ ὅλα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη καὶ κυρίως γιὰ τοὺς πόλους διεθνοῦς ἰσχύος τῆς Μόσχας καὶ τῆς Οὐάσιγκτων.

Ἡ Γερμανικὴ ἀντίδρασις

1) Τὸ Βερολῖνον ἀντιδρᾷ διότι πλήττονται οἱ ἐπιχειρηματικὲς τοῦ δραστηριοῦτες ὅπως 1) τὸ consortium τοῦ Nordstream II, πρόεδρος τοῦ ὁποῖου εἶναι ὁ Γερμανὸς τέως καγκελάριος Γκέρχαρντ Σρέντερ ὅπως καὶ 2) τὸ ἔργο τοῦ ἀγωγοῦ Blue Stream (ἄρθρο 232),⁹ ὁ ὁποῖος θὰ τροφοδοτεῖ τὴν Τουρκία μὲ ρωσικὸ Φ/Α μέσῳ Εὐξείνου Πόντου καὶ ὅπου καὶ ἐκεῖ ὑπάρχουν γερμανικὰ συμφέροντα.

2) Ἐπὶ πλέον οἱ ΗΠΑ, παρὰ τὴς ἐπιβληθεῖσες εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς ὀμίλους ρήτρες ἀπαγορεύσεως διεφύλαξαν δι' ἑαυτὰς τὸ προνόμιον ὥστε οἱ συνεργασίες μεταξὺ ἀμερικανῶν καὶ ρωσικῶν ἐταιρειῶν στὸν Ἀρκτικὸ κύκλο νὰ δύνανται νὰ τελοῦνται ἄνευ ἐμποδίων καὶ κατ' ἀπαίτησιν τῶν ἀμερικανικῶν ἐταιρειῶν νὰ δύνανται οἱ ρωσικὲς ἐταιρεῖες τῶν consortium αὐτῶν νὰ διατηροῦν τὸ 33% τῶν μετοχῶν τοὺς (ἄρθρο 223, ἐδάφιον d)¹⁰.

9. "Russia Sanctions Review Act of 2017", (Tuesday 3 January, 115th Congress of USA), SEC. 232. Sanctions with respect to the development of pipelines in the Russian Federation. (a) In general. The President, in coordination with allies of the United States, may impose five or more of the sanctions described in section 235 with respect to a person if the President determines that the person knowingly, on or after the date of the enactment of this Act, makes an investment described in subsection (b) or sells, leases, or provides to the Russian Federation, for the construction of Russian energy export pipelines, goods, services, technology, information, or support described in subsection (c): (1) any of which has a fair market value of \$1,000,000 or more; or (2) that, during a 12-month period, have an aggregate fair market value of \$5,000,000 or more. (b) Investment described. An investment described in this subsection is an investment that directly and significantly contributes to the enhancement of the ability of the Russian Federation to construct energy export pipelines. (c) Goods, services, technology, information, or support described. Goods, services, technology, information, or support described in this subsection are goods, services, technology, information, or support that could directly and significantly facilitate the maintenance or expansion of the construction, modernization, or repair of energy export pipelines by the Russian Federation.

10. "Russia Sanctions Review Act of 2017", SEC. 223. Modification of implementation of Executive Order No. 13662. [a, b, c,] (d) Modification of directive 4.-Not later than

Φυσικά, ή δυναμένη να έκφρασθῆι, ἐν ὄψει τῶν γερμανικῶν ἐκλογῶν, γερμανικὴ σοσιαλδημοκρατικὴ ἀντιπολίτευσις κατήγγειλε διὰ τοῦ σοσιαλδημοκράτου γερμανοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κου Ζίγκμαρ Γκάμπριελ καὶ τῆς σοσιαλδημοκράτου Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κας Μπριγκίτε Τσίπρις ὡς μέσον τῶν ΗΠΑ γιὰ ἀπόκτησιν συγκριτικοῦ πλεονεκτήματος ἔναντι τῶν ρωσικῶν ἑταιριῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὶς εὐρωπαϊκὰς εἰσαγωγὰς ὑδρογονανθράκων με εὐλογία ἄνοδο τοῦ ἐνεργειακοῦ κόστους τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπιχειρήσεων καὶ προάγουν τὴν ἐξάρτησιν τῶν εὐρωπαϊκῶν οἰκονομιῶν ἀπὸ τὸ ἐφθηνότερο σχιστολιθικὸ ἀέριον καὶ πετρέλαιον ποὺ ἔχει ἀρχίσει νὰ ἐξάγεται ἀπὸ τὶς Ἠνωμένους Πολιτείας, ἀνατρέποντας, κατ' ἀντίστροφον φορᾶν, τὴν ἐνεργειακὴν ἀσφάλειαν τῶν εὐρωπαϊκῶν προμηθειῶν.

Ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν Ζίγκμαρ Γκάμπριελ καὶ ἡ ὑπουργὸς Οἰκονομίας Μπριγκίτε Τσίπρις, ποὺ ἀνήκουν καὶ οἱ δύο στὸ Σοσιαλδημοκρατικὸ Κόμμα, ἔχουν δημοσίᾳ ἀποδοκιμάσει τὶς ἀμερικανικὰς κυρώσεις θεωρῶντας ὅτι με αὐτὰς ἡ Οὐάσιγκτων θέλει νὰ ἀποκτήσει συγκριτικὸ πλεονέκτημα ἔναντι τῶν ρωσικῶν ἑταιριῶν στὸν ἐνεργειακὸ ἐφοδιασμὸ τῆς Εὐρώπης. Ἡ Τσίπρις ἐδήλωσε ἐπίσης ὅτι οἱ κυρώσεις ἀποτελοῦν παράβαση τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου καὶ ὅτι: *"Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν μποροῦν νὰ τιμωροῦν γερμανικὰς ἑταιρεῖες ἐπειδὴ δραστηριοποιοῦνται σὲ μιὰν ἄλλην χώρα"* καὶ *"ἐπικροτεῖ τὸ γεγονός ὅτι ἡ Κομισιὸν ἐξετάζει τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο σκοπεύει νὰ ἀντιδράσει. Ὅπως τονίζει, ἐπανειλημμένως κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ΕΕ κατέβαλε προσπάθειες γιὰ μιὰ κοινὴ γραμμὴ ΕΕ-ΗΠΑ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὶς κυρώσεις κατὰ τῆς Ρωσσίας. Ἐὰν τώρα ἡ Οὐάσιγκτων ἀκολουθεῖ δική της ἀτζέντα τότε "εἶναι σωστὸ ἐὰν ἡ Κομισιὸν ἐξετάζει ἀντίμετρα"¹¹. Ὁ κ. Μίχαελ Χάρμς, γενικὸς διευθυντὴς τῆς Ἐπιτροπῆς Γερμανικῆς Οἰκονομίας ποὺ προωθεῖ τὴν συνεργασίαν μὲ τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην, παρομοιάζει τὸ νέο ἀμερικανικὸ νόμον μὲ "δαμόκλειον σπάθη" ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλιν γερμανικῶν ἐπιχειρήσεων. Συγκεκριμένως, ὁ κ. Χάρμς καταλογίζει στὴν ἀμερικανικὴ κυβέρνησιν πὼς ὁ βασικὸς στόχος τῶν κυρώσεων εἶναι οἱ γερμανικὰς ἑταιρεῖες ποὺ συμμετέχουν στὴν κοινοπραξίαν τοῦ ἀγωγοῦ φυσικοῦ ἀερίου Nord Stream*

90 days after the date of the enactment of this Act, the Secretary of the Treasury shall modify Directive 4, dated September 12, 2014, issued by the Office of Foreign Assets Control under Executive Order No. 13662, or any successor directive (which shall be effective beginning on the date that is 90 days after the date of such modification), to ensure that the directive prohibits the provision, exportation, or reexportation, directly or indirectly, by United States persons or persons within the United States, of goods, services (except for financial services), or technology in support of exploration or production for new deepwater, Arctic offshore, or shale projects- (1) that have the potential to produce oil; and (2) that involve any person determined to be subject to the directive or the property or interests in property of such a person who has a controlling interest or a substantial non-controlling ownership interest in such a project defined as not less than a 33 percent interest. [<https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-bill/3364/text#toc-H954BE429129341AB9D32B2D4775AA845>, ἀνάκτησις: 8-08-2017]

11. Deutsche welle, goo.gl/3rvnsp [ἀνάκτησις: 8-08-2017, "Ἀντίμετρα τῆς ΕΕ κατὰ τῶν ΗΠΑ ζητεῖ τὸ Βερολίνον".

Π στην Βόρειο Θάλασσα. Όπως προειδοποιεί, η εφαρμογή των μέτρων θα αποτελούσε "θεμελιώδη επέμβαση" εις ό,τι αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό της ΕΕ και θα ώδηγοῦσε τόσο στην αύξηση των τιμών ενεργείας όσο και στην μείωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας¹².

Ἡ Γαλλική περίπτωση

Ἡ γαλλική TOTAL¹³ ἔχει τεράστια συμφέροντα ἐπενδεδυμένα στὸν Ἀρκτικό Κύκλο. Πρόκειται "...για ἔξαγωγή καὶ ὑγροποίηση φυσικοῦ ἀερίου τῆς τάξεως τῶν 16,5 ἑκατομμυρίων τόννων κατ' ἔτος σὲ μία ἀπὸ τὶς πλέον δύσκολες περιοχὲς τοῦ πλανῆτη. Ἐνα φαραωνικὸ ἐργοτάξιο τεραστίας τεχνικῆς πολυπλοκότητος κόστους 25,2 δις εὐρώ ἢ 27 δις \$US χρηματοδοτούμενο στὰ ἑξῆς ποσοτὰ ἀνὰ μέτοχο-συναβλλόμενο: ἀπὸ τὴν ρωσικὴ Novatek (50,1%)¹⁴, ἀπὸ τὴν TOTAL (20%), ἀπὸ τὴν China National Petroleum Company (20%) ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Silk Road Fund (9,9%). Μέχρι τὸ ἔτος 2021 θὰ χρειασθεῖ 15 παγοθραυστικὰ LNG μῆκους 299m καὶ πλάτους 50m γιὰ τὴν προώθηση τῆς παραγωγῆς. Πρόκειται γιὰ τερατώδεις κατασκευὲς κόστους 300 ἑκατομ. \$US, οἱ ὁποῖες θὰ εἶναι ἱκανὲς νὰ διέρχονται ἀπὸ στρῶμα πάγου πάχους 1,5 μέτρων σὲ θερμοκρασίες -50ο γιὰ νὰ μεταφέρουν 170.000m³ ὑγροποιημένου φυσικοῦ ἀερίου στοὺς -160ο."¹⁵ Ἡ τεραστία αὐτὴ ἐπένδυσις τίθεται ἐν κινδύνῳ.

Ἡ TOTAL ὅμως δέχεται ἀκόμη ἓνα πλήγμα ὅπως ἐμφαίνεται ἐντὸς τοῦ ἰδίου κειμένου κυρώσεων [H.R.3364 - 115th Congress (2017-2018)] τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει καὶ κυρώσεις ἐναντίον τοῦ Ἰράν. Αὐτὸ διότι, ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 2016 ἡ γαλλικὴ ἐταιρεία εἶχε ἀνακοινώσει ὅτι θὰ υπέγραφε συμφωνία ὕψους 4,8δις \$ US ἐν συνεργασία μὲ τὴν κινεζικὴ ἐταιρεία CNPCI γιὰ τὸ ἰρανικὸ φυσικὸ ἀέριο, καθισταμένην μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ πρώτη εὐρωπαϊκὴ ἐταιρεία ἡ ὁποία ἐπέστρεφε στὸ Ἰράν. Ἡ συμφωνία αὐτὴ υπεγράφη τελικῶς παρὰ τὶς ἀμερικανικὲς κυρώσεις πρὸς τὸ Ἰράν καὶ τὸ χαρτοφυλάκιο τοῦ consortium ἐμφανίζεται ὡς ἑξῆς: TOTAL 50,1%, CNPCI 30% καὶ ἡ ἰρανικὴ Petropars (19,9%). Δημιουργεῖται καὶ ἐδῶ συνεπῶς ἓνα δεῦτερο θέμα εὐρωπαϊκῆς δυσανεκτικότητας...

2.3. Συμπερασματικῶς δυνάμεθα νὰ καταλήξομε ὅτι οἱ εὐρωπαϊκὲς ἀντιδράσεις, ἀκριβέστερα οἱ ἀντιδράσεις τεραστίων εὐρωπαϊκῶν πετρελαϊκῶν κολοσσῶν, θὰ εἶναι ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν κάποια μεταβολὴ στὸ θέμα τῶν ἀμερικανικῶν κυρώσεων. Ὅμως ἐδῶ ἐντοπίζεται ἀκόμη ἓνα ἐξόχως εἰρωνικὸν γεγονός διὰ τοὺς Εὐρωπαίους: ἓνα ἀνάλογο "εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα" θὰ ἐνισχύσει τὰ μάλα τὴν θέσιν τοῦ... Προέδρου Τράμπ (!) τὸν ὁποῖον ἐμυκτήρισαν καὶ ἐπολέμησαν ἐπαρκῶς οἱ νῦν πληττόμενοι καιριῶς ἀπὸ τὸ σύστημα Κλίντον-

12. Deutsche welle, *ibid*.

13. http://www.lemonde.fr/economie/article/2017/01/23/le-projet-gazier-geant-de-total-dans-l-arctique-russe-se-joue-des-sanctions_5067756_3234.html

14. Σ.Συντ.: Ἡ Total κατέχει τὸ 19% τοῦ κεφαλαίου τῆς ρωσικῆς NOVATEK.

15. http://www.lemonde.fr/economie/article/2017/01/23/le-projet-gazier-geant-de-total-dans-l-arctique-russe-se-joue-des-sanctions_5067756_3234.html#YVIOfqohtDLIYTeX.99

Όμπάμα, τους οποίους τὸ σύνολον τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων ὑπεστήριξε ἐν εὐπειθῶς! "Ἐχει ὁ καιρὸς γυρίσματα", ὅπως λέγει ὁ σοφὸς ἑλληνικὸς Λαός...

Ὁ ἀντίκτυπος γιὰ τὴν Ἑλλάδα

ii.1.) Ἐὰν ἡ Σοῦδα (Κρήτη) ἀποτελέσει καὶ τελικὸ σημεῖο μεταφορᾶς τῶν ἀμερικανικῶν πυρηνικῶν ὄπλων ἀπὸ τὸ Ἴντσιρλίκ ἐνισχύεται τὰ μάλα ἡ γεωστρατηγικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος ὡς σημαντικοῦ συμμάχου τοῦ ΝΑΤΟ στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, ἀλλὰ μόνον ἐὰν ἐνισχυθεῖ διὰ καταλλήλων ἀνταλλαγμάτων ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτων, τὰ ὁποῖα θὰ προσφεροῦν εἰς τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση τῆς Ἀριστερᾶς, ὡς πολιτικὰ ἐπιχειρήματά της στὴν Ἑλληνικὴ Βουλὴ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐπικυρώσεως τῆς συμφωνίας αὐτῆς.

ii.2.) Ἐδῶ ἐμφανίζονται καὶ νέες, καλλίτερες προοπτικὲς γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ ἀλλά, καὶ σαφῶς, γιὰ τὸ θέμα τῆς ὀνομασίας τῶν Σκοπίων. Βεβαίως, ἐὰν —καὶ εἰς τὴν εὐνοϊκὴν αὐτὴν φάση— ἐπιμείνει ἡ Ἑλλὰς σὲ "συνθετικὸν ὄνομα μὲ γεωγραφικὸ προσδιορισμὸν" καὶ δὲν ὀχρωθεῖ, ὀλόκληρος ὁ πολιτικὸς κόσμος ὄπισθεν τῆς Ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἐθνάρχου Κωνσταντίου Καραμανλῆ, οὐδέποτε θὰ ἐπανεύρη ἀνάλογον εὐκαιρίαν.

Βιβλιογραφία-URL's

- 1) "It's official: Congress has handcuffed Donald Trump on Russia", 2/08/2017, [<https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/7/28/16055630/congress-trump-russia-sanctions-veto>].
- 2) H.R.3364 - 115th Congress (2017-2018) [<https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-bill/3364/text#toc-H954BE429129341AB9D32B2D4775AA845>]
- 3) F. William Engdahl, "Turkey, Russia and Interesting New Balkan Geopolitics", 14/08/2017, <http://www.defenddemocracy.press/turkey-russia-and-interesting-new-balkan-geopolitics/>
- 4) "Ἀνακοινώθηκε συμμαχία Ἄγκυρας-Δαμασκοῦ, κατὰ ΗΠΑ καὶ Κούρδων", 13/08/2017, http://www.pronews.gr/amyna-asfaleia/diethnis-asfaleia/622549_i-toyrkia-stamata-tin-ypostirixi-tis-stoys-islamistes
- 5) "Russia Sanctions Review Act of 2017", (Tuesday 3 January, 115th Congress of USA), SEC. 232. *Sanctions with respect to the development of pipelines in the Russian Federation. (a) In general.*
- 6) "Russia Sanctions Review Act of 2017", SEC. 223. *Modification of implementation of Executive Order No. 13662. [...] (d) Modification of directive 4.*
- 7) "Germany calls for EU countermeasures against US following Russian sanctions", goo.gl/Y3AAXC
- 8) Le Monde, Économie, "Le projet gazier géant de Total dans l'Arctique russe se joue des sanctions", goo.gl/niwzzr